Bredase Veteranenherdenking - 12 juni 2026
Witte Anjerperk, Park Valkenberg

Dames en heren,

Alle volkeren hebben zich bezig gehouden met het schrijven van mythes, legendes, en tegenwoordig hebben we boeken en het internet.
En als je al die verschillende verhalen analyseert,
valt het op dat het uiteindelijk heel vaak een soort verlossingsverhalen zijn.
De top 3 van films volgens Internet Movie Database
- de wereld meest populaire en gezaghebbende bron op het gebied van films, televisieseries en videogames – zijn
the Swawshank Redemption, the Godfather deel 1 en the Dark Knight (Batman dus).
Deze grootste en populairste films aller tijden zijn alledrie verlossingsverhalen met duidelijk religieuze trekken.
Telkens weer is er een naar probleem, er komt een held
die alles opoffert, en we zijn gered.
Soms komt het hopeloos simplistisch en kinderachtig over,
maar dit is wat de mensheid telkens opnieuw vertelt,
dat wat ons samenbindt en waarmee we dag in, dag uit
uren op televisie en bioscoopscherm meeleven.

Ons samenzijn hier vandaag is alleszins als een vertelling over verbeelding.
In tijden van geweld, onvrijheid, dreiging en verzet kwamen en komen mensen samen om hun gevoelens en ervaringen te delen.
Hoe goed is het daarom om hier vandaag bij elkaar te zijn,
om stil te staan bij de inzet voor vrede en veiligheid van zovelen,
om te herdenken en proberen te begrijpen.
Verhalen die verteld moeten blijven worden,
het is de pijnlijke geschiedenis die ons leert van het leven te houden.

En die verhalen doen ook een appèl op ieder van ons.
Er is altijd een keuze, je kan altijd iets doen.
Dat geeft ons verantwoordelijkheid,
maar ook de mogelijkheid om te doen wat goed is.
En daar kunnen we niet vaak genoeg aan herinnerd worden.
Zeker nu we leven in een wankel politiek Europa,
een tijd van wantrouwen en angst.
Hoe moeilijk ook, we hoeven aan onze angsten niet toe te geven.
Er is immers een voortdurende roep naar bevrijding van onrecht.

Mensen willen leven. En hoop doet leven.

In zijn autobiografie ‘De lange weg naar de vrijheid’,
schrijft Nelson Mandela het volgende over hoop:
‘Ik ben altijd blijven hopen dat de omwenteling plaats zou vinden.
Niet alleen vanwege de grote helden, maar vanwege de moed van de gewone mannen en vrouwen van mijn land. Ik heb altijd geweten dat er diep in ieder mensenhart medelijden en grootmoedigheid schuilen.
Zelfs in de meest uitzichtloze tijden in de gevangenis,
als mijn kameraden en ik tot het uiterste werden gedreven, zag ik soms een glimp van menselijkheid in een van de bewakers, misschien maar een seconde lang, maar het was voldoende om me gerust te stellen, zodat ik weer verder kon. De goedheid van de mens is een vlam die wel verborgen, maar niet gedoofd kan worden.
Tijdens die lange en eenzame jaren veranderde de honger naar vrijheid voor mijn eigen volk, in een honger naar vrijheid voor alle mensen, wit en zwart.
Toen ik de gevangenis uitliep was het mijn taak om zowel de onderdrukte als de onderdrukker te bevrijden.’

Dames en heren,

Verantwoordelijkheid gaat vooraf aan vrijheid,
maar telkens opnieuw merken we dat het gevecht tegen kwade machten duur betaald wordt. Dat het zich inzetten voor humaniteit, vrijheid en rechtvaardigheid z’n tol eist.
Desalniettemin zijn de waarden van onze samenleving dusdanig krachtig, dat wij de hand moeten blijven uitsteken naar elk land en iedere man, vrouw en kind die zoekt naar een toekomst van vrede en waardigheid.

In de Hebreeuwse bijbel lezen we over de exodus.
Hoe het volk Israël zich onder begeleiding van Mozes en met de zegen van God bevrijdt uit de knechtschap van de farao.
Een verhaal dat staat voor de oproep tot bevrijding uit onderdrukking, steeds weer, ook in ons eigen bestaan.
Zovele veteranen hebben in hun militaire bestaan gehoor gegeven aan die oproep.
Zij hebben geprobeerd voor velen licht te brengen in de duisternis.
Arbeid die is als het leven van Mozes;
zichzelf wegschenkend met een liefde zonder te weten waartoe het zal leiden, liefde met een open hand, met een open eind.

De man uit Nazareth, ook wel de tweede Mozes genoemd,
heeft die manier van zinvol leven nog eens benadrukt.
We lezen daarover in die beroemde vertelling uit Lucas 24:
de Emmaüsgangers. Misschien ken u het.
De twee leerlingen vragen de vreemdeling – Jezus dus – om hen niet alleen achter te laten:
”Blijf bij ons, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde.”
Hij immers is als een held die redt,
die de weg wijst van het donker naar het licht,
van de dood naar het leven.

Dat wij, zoals al die veteranen hier vandaag herdenkend,
mogen delen met een open hand
en zo deel worden van het Licht van de uiterste zinvolheid.

Om een open toekomst dus
zachtmoedigheid
vrede
liefde
om mooie dagen nog het meest.